

PŘÍLOHA K OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY o povolení výjimky ze zákazu rušit, chytat nebo usmrcovat problematické jedince vlka obecného, o stanovení opatření k regulaci (odstranění) kříženců vlka obecného a psa a o povolení dalších výjimek ze základních ochranných podmínek NP a CHKO.

Tabulka č. 1: Posouzení různých způsobů chování vlka ve vztahu k jeho nebezpečnosti pro člověka a z toho vyplývající opatření a doporučení¹

ČÁST 1 – BLÍZKÉ SETKÁNÍ

Závažnost situace	Klasifikace chování jedince	Popis chování vlka	Doporučená opatření	Informování veřejnosti
Blízké setkání				
I. stupeň	přirozené chování	vlk nezaregistroval lidskou přítomnost, vykazuje nadále přirozené chování	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	podávat informace o výskytu a etologii vlka; o doporučeném chování při blízkém setkání s vlkem; informovat místní veřejnost o doporučeném chování ve "vlčích oblastech" (včetně informace chovatelům hospodářských zvířat)
	přirozené chování	vlk se stáhne (odejde, ukryje) při náhodném přiblížení člověka na relativně krátkou vzdálenost (nad 30 m)	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	
	přirozené chování	vlk zůstává na dohled lidí v dopravních prostředcích (auta, traktory, apod.), ihned se nevzdaluje, pozoruje, odchází	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	
	přirozené chování	vlk při náhodném přiblížení se k člověku na relativně krátkou vzdálenost (méně jak 30 m) chvíli člověka pozoruje, pak odchází	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	
	přirozené chování	vlk za tmy jednorázově proběhl kolem lidských sídel nebo jimi prochází	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	
	přirozené chování	vlk za světla jednorázově proběhl na dohled od lidských sídel	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí	
	přirozené chování	vyprovokovaný vlk se ve svém přirozeném prostředí chová výhružně	ověření hlášení, vysvětlení vlčího chování nahlašovatelí, monitoring	

¹ vypracováno a upraveno dle: Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) (2019): Policy Support Statement: The management of bold wolves; Reinhardt I., Kaczensky P., Frank J., Knauer F., Kluth G. (2018): Konzept zum Umgang mit Wölfen, die sich Menschen gegenüber auffällig verhalten, BfN Skripten 502, Hrsg: Bundesamt für Naturschutz; Bundesamt für Umwelt (2016, rev. 2019): Konzept Wolf Schweiz Vollzugshilfe des BAFU zum Wolfsmanagement in der Schweiz; Černe R., Majíček A., Bartol M.j., Jonozovič M. (2015): Guidelines for bear intervention groups, Action A.1 LIFE DINALP BEAR project

	přirozené chování / chování nežádoucí vzhledem k ochraně hospodářských zvířat	vlk způsobil škody na nezabezpečených hospodářských zvířatech	zavedení preventivních ochranných opatření (zabezpečení) u stád hospodářských zvířat, monitoring	poskytovat cílené informace o etologii vlka, jeho výskytu, proč se škoda stala, jak jí lze předcházet (vysvětlení způsobů prevence), na koho se lze obrátit apod., komunikace s chovateli hospodářských zvířat
	přirozené chování / chování nežádoucí vzhledem k ochraně hospodářských zvířat	vlk způsobil jednorázově škody na hospodářských zvířatech navzdory provedenému zabezpečení	vyhodnocení efektivity zabezpečení zvířat, identifikace slabých míst, zlepšení provedených ochranných opatření, intenzivní monitoring	poskytovat cílené informace, proč se škody stále vyskytují, jak je možné zlepšit ochranná opatření apod., intenzivní komunikace s chovateli hospodářských zvířat

ČÁST 2 – SITUACE VYŽADUJÍCÍ POZORNOST A SITUACE KRITICKÉ

Závažnost situace	Klasifikace chování jedince	Popis chování vlka	Doporučená opatření	Informování veřejnosti
Situace vyžadující pozornost				
II. stupeň	<i>smělé/nebojácné chování</i>	vlk se ve svém přirozeném prostředí nevzdaluje od své kořisti; když zaregistruje člověka, brání svou kořist	intenzivní monitoring	poskytovat cílené informace o chování vlka ve snaze zvýšit porozumění jeho chování; podávat informace, jak se chovat, aby nedošlo k přímému konfliktu s vlkem; vyzvat k hlášení pozorování
	<i>smělé/nebojácné chování</i>	vlk ve svém přirozeném prostředí přichází k člověkem odlovené zvěři do méně než 10 min. (po vzdálení se člověka)	intenzivní monitoring	
	<i>smělé/nebojácné chování - možný problém silné habituace nebo pozitivního podmiňování</i>	vlk ve svém přirozeném prostředí si je vědomý nepříteli vzdáleného člověka, kterého jako člověka identifikoval a nevzdaluje se; o lidi v místě opakovaně jeví zájem, ale nepřibližuje se	intenzivní monitoring, důsledné zajištění možných podnětů	poskytovat cílené informace o prevenci a možnosti vyhnouti se přímému konfliktu s vlkem; místní veřejnosti a turistům vysvětlit možné příčiny a důsledky jak pro vlka, tak pro člověka; zajistit obousměrnou komunikaci s místní veřejností např. prostřednictvím horké linky, internetu, sociálních sítí, v případě svolání pohotovostního štábu je způsob (rozsah a forma) informování veřejnosti dohodnut pohotovostním štábem
	<i>smělé/nebojácné chování - možný problém silné habituace nebo pozitivního podmiňování</i>	vlk několik dní po sobě (více událostí v průběhu delšího časového úseku) vyhledává lidská sídla, pohybuje se v jejich blízkosti v relativně krátké vzdálenosti (menší než 30 m)	intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, zvažování averzivního podmiňování, důsledné zajištění možných podnětů; může být zvažováno svolání pohotovostního štábu	
	<i>smělé nebojácné chování - možný problém silné habituace nebo pozitivního podmiňování</i>	vlk v blízkosti lidského sídla si je vědomý nepříteli vzdáleného člověka a nevzdaluje se	intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování, důsledné zajištění možných podnětů; může být zvažováno svolání pohotovostního štábu	
	<i>problematické chování - nežádoucí vzhledem k ochraně hospodářských zvířat</i>	vlk opakovaně překonává optimálně provedené doporučené preventivní zabezpečení hospodářských zvířat	svolání pohotovostního štábu => intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování až odstranění jedince z populace, není-li vhodná metoda averzivního podmiňování úspěšná nebo ji nelze z nějakého důvodu uplatnit	o rozsahu, formě a intenzitě informovanosti veřejnosti rozhodne pohotovostní štáb s cílem objasnit široké veřejnosti přijatý postup s vysvětlením možných příčin a důsledků

Závažnost situace	Klasifikace chování jedince	Popis chování vlka	Doporučená opatření	Informování veřejnosti
III. stupeň	<i>kritické chování - nežádoucí vzhledem k ochraně hospodářských zvířat a přenosu naučeného chování na další jedince druhu</i>	útoky na zabezpečená stáda hospodářských zvířat trvají - vlk se specializuje na lov hospodářských zvířat jako hlavní kořist	svolání pohotovostního štábu => odstranění jedince z populace	o formě a intenzitě rozhoduje pohotovostní štáb; cílem je objasnit široké veřejnosti přijatý postup s vysvětlením možných příčin a důsledků jak pro vlka, tak pro člověka
	<i>kritické chování - naznačuje silnou habituaci, možný problém pozitivního podmiňování</i>	vlk člověka registruje a neuteče , když se k němu člověk přiblíží na krátkou vzdálenost (menší než 30 m), opakování podobných událostí	svolání pohotovostního štábu => intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování	o formě a intenzitě rozhoduje pohotovostní štáb; cílem je objasnit široké veřejnosti přijatý postup s vysvětlením možných příčin a důsledků jak pro vlka, tak pro člověka; zdůraznit základní cíl zajištění bezpečnosti lidí
	<i>kritické chování - pozitivní podmiňování a silná habituace mohou vést ke stále odvážnějším chování</i>	vlk opakovaně vyhledává lidi a drží se v jejich blízkosti, následuje člověka (se psem i bez) na krátkou vzdálenost	svolání pohotovostního štábu => intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování až odstranění jedince z populace, není-li vhodná metoda averzivního podmiňování úspěšná nebo ji nelze z nějakého důvodu uplatnit	o formě a intenzitě rozhoduje pohotovostní štáb; cílem je objasnit široké veřejnosti přijatý postup s vysvětlením možných příčin a důsledků jak pro vlka, tak pro člověka; zdůraznit základní cíl zajištění bezpečnosti lidí
	<i>kritické chování - možný problém silné habituace nebo pozitivního podmiňování</i>	vlk se opakovaně (více než 2x) přes den objevuje v lidském sídle	svolání pohotovostního štábu => intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování až odstranění jedince z populace, není-li vhodná metoda averzivního podmiňování úspěšná nebo ji nelze z nějakého důvodu uplatnit	
	<i>kritické chování - možný problém silné habituace nebo pozitivního podmiňování</i>	vlk opakovaně vyhledává domácí psy v blízkosti lidí nebo lidských sídel a chová se vůči nim agresivně	svolání pohotovostního štábu => intenzivní monitoring včetně možnosti telemetrie, averzivní podmiňování až odstranění jedince z populace, není-li vhodná metoda averzivního podmiňování úspěšná nebo ji nelze z nějakého důvodu uplatnit	
	<i>chování ohrožující bezpečnost lidí - riziko zranění</i>	vlk následuje člověka navzdory pokusům o averzivní podmiňování	okamžité odstranění jedince z populace	o formě a intenzitě rozhoduje pohotovostní štáb; cílem je objasnit široké veřejnosti přijatý postup s vysvětlením možných příčin a důsledků jak pro vlka, tak pro člověka; zdůraznit základní cíl zajištění bezpečnosti lidí
	<i>chování ohrožující bezpečnost lidí - riziko zranění</i>	vlk brání svou kořist v blízkosti lidských sídel okamžitým útokem, averzivní podmiňování není účinné	okamžité odstranění jedince z populace	
	<i>chování ohrožující bezpečnost lidí - riziko zranění</i>	vlk se chová agresivně vůči lidem bez zjevné příčiny (aniž by byl vyprovokován)	okamžité odstranění jedince z populace	
	<i>chování ohrožující bezpečnost lidí - riziko zranění</i>	vlk napadl člověka bez zjevné příčiny (aniž by byl vyprovokován)	okamžité odstranění jedince z populace	